

„Tgspst.“ pravi, ampak samo za ljutomerski in gornjeradgonski. Omenjena dva dopisa pa zopet spričujeta o resnici, da je človek, ki ga „Tgspst.“ blati, — pravi poštenjak. Zatoraj bomo tudi prav dali nekemu, ki je nedavno rekel, da bi ga bilo sram, ko bi ga hvalili takšni časniki, kakor je „Tagespost“, „Marburger“ in „Cillier Zeitung.“

M. K.

Iz Ormoškega okraja. Dne 2. junija je imelo učiteljsko društvo mesečno zborovanje v Središči. Po prav izvrstnih v našo stroko spadajočih predavanjih je zahteval predsednik društva g. Feliks Majcen, da bi mu pritrtili k resoluciji, ktero je v našem imenu že odposlal nemčurškemu graškemu „Lehrerbund-u“. V tej resoluciji je g. Majcen „v imenu ormoškega učiteljskega društva“ pritrtil in pristopil peticiji graškega Lehrerbund-a — „zoper“ Lienbacherjev predlog o polajšbah 8-letnega šolanja. Navzoči učitelji smo bili čez to samovoljno ravnanje predsednikovo jako iznenadeni in ko je g. Majcen na to dal za to resolucijo glasovati, so mu pritrtili le mlajši učitelji, akopram niti pravega pojma nimajo o dotičnem predlogu. Pravijo, da je g. Lienbacher zoper 8letno šolanje vseskozi; to pa ni res. G. Lienbacher želi, naj bi se na kmetih tistim staršem, ki so 6 let deco uspešno v šolo pošiljali, dovolilo 7. in 8. šolsko leto nadomestiti dajati s pošiljanjem otrok v nadaljevalno šolo. To je razmeram na deželi popolnem primerno. To so starejši učitelji tudi spoznali in zato niso resoluciji pritrtili. G. Majcen se je na to pogrozil, da bo vse tiste učitelje, ki so zoper njegov predlog v „Pädagog. Zeitschrift“ kot apostole 6letnega šolskega obiskovanja zdelal. Zoper takšno ravnanje protestujemo. Dobro vemo, da je ta resolucija le skuha ptujskega inšpetorja Rannerja in ormoškega „Konjeslava“. Od g. Majcena nismo nikoli dosti takta pričakovali in si bomo prihodnjič za predsednika našega društva izkušnega moža izvolili, ki ne bo plesal, kakor mu „Konjeslav“ in Ranner godita in ki tudi v naše delovanje protinarodne politike vtikal ne bo. Pozora je treba pri bližajoči se volitvi v tukajšnji okrajni šolski svet, da dobimo zopet narodnega učitelja kot zastopnika. Od neke znane strani se za dva nemškutarja g. Košarja in g. Juršo agitira, tedaj pozor! Star učitelj.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Vedno bolj se jasni za voljo tepežov v Pragi, da so jih pozročili nemški liberalci, podpirani od ščuvarskih novin, ki so začele uže Bismarka na pomoč klicati. Ob enem so nemški-liberalni poslanci v Pragi in Dunaji, kder je tudi Schmiderer in Forregger zraven bil, izdali ščuvarske pozive do Nemcev, češ, da so sedaj v nevarnosti od Slovanov Bog vedi kako zobani biti. Nekoliko Nemcev so res tako iznemirili; kajti čujemo, da so nemški turnerji pre-

bravši „poziv“ napali česke delavce in enega z nožem hudo ranili v Reichenbergu. dalje so se v Jaromeru nemški in češki vojaki zaradi tega stepli, naposled so začela mesta Dunaj, Gradec, Celovec, Maribor itd. v občinskih sejah kregati se na praške tepeže in po svetu telegrafirati, kako so si Nemci sedaj v strahu zaradi življenja, in konečno so še nemško-liberalni poslanci sklicali v Purkersdorf pri Dunaji mnogo poslušalcev in strahovito psovali na ministre, Slované itd., da so bili vsi dunajski listi zaplenjeni, ko so poročila donesli. Prav za prav bi imel vladin komisar kričače v Purkersdorfu razpoditi; no, okrajni glavar tamošnji, liberallec baron Lasser, se je hitro naredil bolnega, odposlani komisar je pa nalašči vlak zamudil uradniki zaplenjajoči liste prišli so čisto prepozno, češki c. k. namestnik Weber ni hotel iti iz kopaljšča v Prago ljudji mirit, njegov prvi uradnik je skoz prste gledal nemškim dijakom nosečim puntarsko-nemške boje: rudeče-črno-žolte in na trakih letno številko 1848 . . . Vse to je merodajne kroge napotilo v trdneje postopanje: češki c. k. namestnik baron Weber je mahoma dobil odpust in je fml. dr. Kraus na Česko poslan, prvega uradnik plem. Grüner je hipomo odstavljen, tudi liberalni deželni glavar Tirolski baron Fedrigotti je odpravljen; liberalni listi, kedar preveč kričijo, so konfiscirani. Bil je pa uže skrajni čas, da se je začelo rogoviležem tako na prste stopati. — Kranjski deželni šolski svet je sklenil vse šole na Kranjskem kolikor mogoče ponemčiti pa ne bo pomagalo nič, kajti njegovi dnevi so šteti, z novimi volitvami v deželni zbor pa odlenka ovim gospodom za vselej. — Nemški listi poročajo, da hoče iz Savinjske doline 50 rodbin izseliti se v Ameriko. Preden to storijo, naj dobro premislijo, mnogi so pri izseljevanji prišli v roke goljufnim agentom in bili v kratkem vsega oropani in brez pomoči puščeni; sploh pa bi bolje kazalo v bližnjo Bosno iti prej, nego v daljno Ameriko. — Pred Trstom je na morji 9 velikanskih angleških oklopnih. V Spljetu je 80 lahonov napalo Hrvate kričaje: evviva Italia, morte ai Croati, t. j. živela Italija, smrt Hrvatom! Vojaki so morali primarširati mirit. — Hrvatski sabor je razpuščen; kmalu vršijo se volitve. Na Ogorskem je Tiszajeva stranka pridobila 18 glasov; hudo nevarno pa je narastla skrajna levičarska stranka Košutova, ki hoče ogerske dežele popolnem odcepti od nas: stranka šteje uže 90 glasov!

Vnanje države. Nemški cesar, stari Viljelm pride 15. jul. zopet v naše kopaljšče Gostinjsko v Saleburškem. V Eichstātu so obhajali 700letnico sv. Vilibalda, došlo je mnogo škofov, opatov itd. tje; zunanjim duhovnikom pa je bilo prepovedano pridgati. — Ruski car je ukazal pri vojaštvu stroške za 30 milijonov rubljev zmanjšati. — Turški sultan je Grkom uže izročil mesto Art in Punto, zastrau ostale dežele pa se je začel zopet kujati;

Albanci enkrat tepeni od Derviš paše zbirajo se zopet okolo Djakove. — Srbski knez Milan potuje po Nemškem; jeseni bo za srbskega kralja proglašen. — Bolgarski poslanci imajo dnes v Sistovu zbor in se imajo odločiti za ali proti knezu Aleksandru in njegovim nemškim svetnikom. — Italijani se zopet Avstriji laskajo, naj bi jim ta za hrbtom stala, da nebi od Francozov preveč tepeni bili, kajti s Francozi so se sprli zaradi Tunisa. — V severni Afriki so mohamedani sklenoli kristijane, zlasti Francoze, pregnati ali poklati. Našli so dva predrzna voditelja, prvemu je ime Bu-Amena, drugemu Ali-ben Khalifa in grdo razsajata. Francozi streljajo v mesto Sfaks. Ker pa sultan mohamedane podpira in v Tripol vojake pošilja, bati se je večje vojske. — Angleži zavidajo Francozom severno Afriko, jednako tudi Italijani in Španjolci in toraj imajo Francozi same sovražnike okolo sebe, ker jih tudi Bismark črti. — Ranjeni predsednik v severni Ameriki ni umrl.

Za poduk in kratek čas.

Nesrečni dnevi generala Szapary-ja v Bosni.

(Spisal po lastnej skušnji D. Živkov.)

II. Turški Šamac je kake $\frac{1}{2}$ ure dolgo mesto, ima samo eno ulico, ktera se na zahodni strani na levo ukrene. Hiše so vse lesene; samo džemija je zidana, poleg ktere droben visok minaret stoji, podoben bolj dimniku, kakor zvoniku, iz ktere ga hodža večkrat na dan vrne (mohamedance) k molitvi kliče. Na trgu so prodajalnice, visoke lesene bajte, na ulico odprte in kakega $\frac{1}{2}$ metra od zemlje vzvižene. Vse blago je tako razpostavljeno, da se zamore od zunaj videti in kupcu ni treba noter iti. Turek sedi na tleh sredi bajte. Malokedaj vstane. Večidel sedeč do blaga segne. Obiskal sem tudi turško kavano. Sedelo je več turčinov na nizkih klopih ob stenah noge na vskiž držeč in kavo srebajoč, se vé da črno kavo, nas Avstrijance pa so belo gledali. Turške hiše so vse z visokimi ploti obdane, da nikdo v dvorišče videti ne more, kjer se bule, to je turške žene, sprebajajo. Okna na hišah so z lesenimi križi preprežena. Okna se ne odpirajo na stran, ampak na vzgor. Ženske so rade odpirale okna in za našimi častniki gledale, na ulico pa pridejo tako zavite, da se jim druga ne vidi, kakor oči. Nosijo dolge košate hlače, koje imajo ob gležjih zvezane.

Tisti dan je bilo veliko opraviti, ker drugi dan je se začele za nas vojska. Jaz sem dobil tisti dan nadzorništvo na naše straže. Bedeti smo morali celo noč. Na stražnici so zakurili vojaki z brunami neke podrte kočve velik ogenj. Sedel sem na eni strani brune, koja je na drugi strani gorela, in gledal mile zvezdice, ktere so tako prijazno miglale, ter pošiljal pozdrave skoz nje svojim ljubim doma. Proti edenajstj uri se pri-

vlečejo iz za bosanskih hribov črne temne megle, zakrijejo nam ljube zvezdice in postalo je tako temno, da druga nismo videli, kakor to, kar je ogenj razsvetil. Grmelo in bliskalo je strašno. Vihar nam je ogenj podpihaval, dež pa gasil. Kmalu smo bili drugokrat do vsake niti mokri. Pralo je celo noč, kakor da bi nas hotelo očistiti, da bi snažni in čisti v nesnažno Bosno šli. Konji so se bliska in groma prestrašili, da so kakor divji po taboru letali, Magyari pa kleli in jih lovili. V jutru 1. augusta se je zopet zvedrilo. Bil je prav lep dan, samo cesta proti Gradačacu, kamor smo se napotili, bila je neusmljeno slaba. V večih krajih je voda čez cesto tekla in ubogi pešci so si šolne zajemali, tudi konji so težko kopita iz blata vlačili, Bog pomaj pa vozačem, topli so kljusice, da je bilo strah gledati.

Posavina, to je ravnica med Savo in hribi pri Gradačacu, je velika in rodovita: koruza in pšenica sta lepo kazale, akoravno so njive slabo orane in delane gnojene pa nič. Rži ni bilo nič, ječmena malo, ovsa pa nekoliko več videti.

Tik ceste sta dva velika pašnika, vsak 3000—4000 oralov velik. Ondi se je vsakovrstne živadi paslo: konji, goveda, osli, koze, ovce, svinje, gosi itd. Psov lečejo cele čede semtertje in mrhovino žrejo, ktere nihče ne pokoplje; tudi orli prihajajo in kedar jim mrhovine zmajuka, kradejo jagnjeta. — Mi smo pozno zvečer prišli v Gradačac, se ovčetine najedli in po tem težavnem potu sladko spali. Ob štireh zjutra nas je trobenta budila, da se pripravimo na pot. — Za zajutrak smo si malo čaja skuhali in ruma primešali. Ob petih smo uže na sedlih sedeli.

(Dalje prihodnjč.)

Smešničar 28. Pogostem se prigodi, da kak fant učiteljevo pitanje kaj trapasto zasukne. O tem se nam piše „od Drave“ sledeče: Učitelj: „Kdor popije na dan štiri litre piva in za 20 kr. žganja; koliko potroši ta za mesec dni?“ Učenec: „Če Vi na dan za 80 kr. piva in pol litra žganice popijete, ste za mesec dni zapravili svojih 30 srebrnjakov.“

Razne stvari.

(Vabilo.) K občnemu zboru Ormoške hranilnice in posojilnice v nedeljo 17. jul. ob 3. popoldne v beležniške pisarni vabi predstojništvo. Dnevni red: 1) poročilo predsednikovo, račun in bilanca za l. 1880, 2) volitev pregledovalcev računov, 3) preiskava in odobravanje poslovnega poročila, razsodba o rabi čistega dobičaja 4) predlog odborov, naj se čisti dobiček prišteje društvenemu premoženju, 5) razni predlogi.

(Javno zahvalo) izreka Fr. Podgoršek, župan v Ponkvi gospodu Fr. Kalanu v Trbovljah za pogorelcem v Vertečah darovana 2 fl. in g. A. S. v Bočni pri Gornjem gradu za poslanih 5 fl. Bog plati!